

खरीप हंगाम सन २०२१ करीता युरिया खताचा संरक्षित साठा (Buffer Stock) करुन ठेवण्यास विदर्भ को-ऑप मार्केटिंग फेडरेशन लि. यांना मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : युसंसा २०२१/प्र.क्र.३९/१७-अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, विस्तार, मुंबई ४०००३२.
दिनांक :- १२/०५/२०२१.

वाचा:-

१. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र. कृआ/ खते/ गुनि ३-४/बफर/२१-२२/१०८५५/ २०२१, दि. १९/०३/२०२१.
२. कृषि विभागाचा शासन निर्णय क्र. राखते २०१२/प्र.क्र. ३५३/१७-अ, दि. १५/०२/२०१३
३. कृषि विभागाचा शासन निर्णय क्र. युसंसा २०२१/ प्र.क्र. ३९/१७-अ, दि. १५/०४/२०२१
४. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र. कृआ /खते /गुनि ३-४ /बफर /२१-२२/१४०६२/२१, दि. १९/०४/२०२१
५. कृषि विभागाचे पत्र क्र. संकीर्ण १६२१/प्र.क्र. ३९/१७-अ, दि. २८/०४/२०२१
६. कृषि विभागाचे पत्र क्र. संकीर्ण १६२१/ प्र.क्र. ३९/ १७-अ, दि. ०७/०५/२०२१

प्रस्तावना:

खरीप हंगाम सन २०२१ करीता १.५० लाख मे. टन युरिया खताचा संरक्षित साठा करण्यासाठी संदर्भाधीन क्र. ३ येथील शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळास नोडल एजन्सी म्हणून मान्यता देण्यात आली होती. १.५० लाख मे. टन युरिया खताचा संरक्षित साठा जिल्हानिहाय करण्याबाबतच्या संदर्भाधीन क्र. ४ येथील कृषि आयुक्तालयाच्या प्रस्तावास संदर्भाधीन क्र. ५ येथील शासन पत्राद्वारे मान्यता देण्यात आली होती. तसेच, युरियाचा संरक्षित साठा करण्यासाठी महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळास येणाऱ्या रु. १०७०/- प्र.मे.टन खर्चास व त्यावर शासनाच्या प्रचलित नियमानुसार सेवा व वस्तु कर रक्कम महामंडळास अदा करण्यास मान्यता देण्यात आली होती.

आता, विदर्भ को- ऑप. मार्केटिंग फेडरेशन लि. यांनी विदर्भातील जिल्ह्यांमध्ये युरिया खताचा संरक्षित साठा करण्यास नियुक्त करण्याची मागणी शासनास केलेली आहे. सदर मागणीच्या अनुषंगाने संदर्भीय क्र. ३ येथील शासन निर्णयातील १.५० लाख मे.टनापैकी २५३४० मे.टन संरक्षित साठा विदर्भ को-ऑप मार्केटिंग फेडरेशन लि. यांचेमार्फत करण्यासाठी त्यांना नोडल एजन्सी म्हणून नियुक्त करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

खरीप हंगाम २०२१ मध्ये राज्यातील शेतकऱ्यांना मागणीप्रमाणे व वेळेवर युरिया खतांचा पुरवठा करणे शक्य व्हावे म्हणून महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळाबरोबरच विदर्भ को- ऑप. मार्केटिंग फेडरेशन लि. यांना देखील युरिया खतांचा संरक्षित साठा करण्यासाठी नोडल एजन्सी म्हणून मान्यता देण्यात येत आहे. त्यानुसार संदर्भाधीन क्र. ३ येथील शासन निर्णयान्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार १.५० लाख मे. टन युरिया संरक्षित साठ्यापैकी खालील नागपूर, यवतमाळ, वाशिम, वर्धा, भंडारा, गोंदिया, चंद्रपूर, गडचिरोली या जिल्ह्यांमध्ये २५३४० मे.टन युरिया खतांचा संरक्षित साठा करण्यास विदर्भ को- ऑप. मार्केटिंग फेडरेशन लि. यांना नोडल एजन्सी म्हणून मान्यता देण्यात येत आहे. सदरचा संरक्षित साठा करण्यासाठी संदर्भाधीन क्र. ३ येथील शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या रु. १०७०/- प्र.मे.टन खर्च तसेच त्यावरील वस्तु व सेवा कर अदा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(मे.टनात)

अ.क्र.	जिल्हा	संरक्षित साठ्याचे लक्षांक
१.	नागपूर	३३६०.००
२.	यवतमाळ	६४६०.००
३.	वाशिम	९२०.००
४.	वर्धा	३५५०.००
५.	भंडारा	२३००.००
६.	गोंदिया	१९८०.००
७.	चंद्रपूर	४८७०.००
८.	गडचिरोली	१९००.००
	एकूण	२५३४०.००

२. विदर्भ को- ऑप. मार्केटिंग फेडरेशन लि. यांनी २५३४० मे. टन युरिया खताचा संरक्षित साठा करण्यासाठी खताची किंमत आगाऊ भरावी. या प्रयोजनासाठी महामंडळाने सादर केलेला खर्च हा अंदाजित असल्याने त्यांनी प्रस्तावित केलेला खर्च किंवा प्रत्यक्षात झालेला खर्च यापैकी जी कमी असेल ती रक्कम महामंडळास अदा करण्यात येईल. तसेच, संरक्षित केलेल्या युरिया खताची जशी विक्री होईल तसा खताचा साठा कमी होत जाणार आहे, सबब, व्याजाची गणना ही शिल्लक राहिलेल्या साठ्याच्या मुल्यावर दैनंदिन पध्दतीने करण्यात यावी.

महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ आणि विदर्भ को. ऑप. मार्केटिंग फेडरेशन लि. यांनी आयुक्त (कृषि) यांचे मान्यतेशिवाय युरिया खताच्या संरक्षित साठ्यामधील खतांची विक्री व वितरण करू नये. महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ, गोरेगाव, मुंबई व विदर्भ को- ऑप. मार्केटिंग फेडरेशन लि. यांना येणाऱ्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करताना वरील बाबी तपासून आयुक्त (कृषि) यांनी महामंडळास रक्कम अदा करावी.

३. सदर बाबीकरीता होणारा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा :-

मागणी क्रमांक : डी-३
१०५, खते व रासायनिक खते,
(००)
(००) (३१) डीएपी व मिश्र
रासायनिक खतांचा पुरवठा
करण्यासाठी येणारा खर्च
भागविण्याकरिता
अर्थसहाय्य (कार्यक्रम)
३३, अर्थसहाय्य (२४०१ ८२०८)

४. कृषि आयुक्तालय स्तरावर आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य-पुणे हे योजनेचे नियंत्रण अधिकारी म्हणून तसेच, सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे हे आहरण व संवितरण अधिकारी राहतील. सदर निधी खर्च करताना विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे/टेंडर नियमावली व नियमांचे/प्रकियेचे /वित्तीय अधिका-यांच्या मर्यादेत / P.W.D / मॅन्युअलचे अधिन राहून/C.V.C. तत्वानुसार / CAG च्या निर्देशानुसार/प्रचलित शासन निर्णय /नियम/परिपत्रक/ तरतुदीनुसार, बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अमंलबजावणी यंत्रणानी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत कुठलाही शासन नियम/ अधिकाराचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्यात यावी.

५. सदर शासन निर्णय मंत्रिमंडळ उपसमितीच्या दिनांक २४/०३/२०२१ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये १.५० लाख मे. टन युरीयाचा संरक्षित साठा करण्याबाबत घेतलेल्या निर्णयास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०५१४१११८१६१६०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रकाश रा. कदम)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/ विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई

४. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
५. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ, गोरेगाव, मुंबई
६. कार्यकारी संचालक, विदर्भ को-ऑप. मार्केटिंग फेडरेशन लि., नागपूर
७. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/ नागपूर
८. कृषि संचालक (नि.व गु.नि.), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. कृषि सहसंचालक (आस्थापना), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१०. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
११. सर्व जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी
१२. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१३. वित्त विभाग (व्यय-१ व २, अर्थसंकल्प -१३), मंत्रालय, मुंबई
१४. उप संचालक (खते), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१५. प्रशासन अधिकारी, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१६. वित्त विभाग (वित्तीय सुधारणा), मंत्रालय, मुंबई
१७. कार्यासन (२-अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१८. १७-अ कार्यासन, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई (निवडनस्ती)